HET NATUURMUSEUM NAUGHTY BY NATURE

DIMI's rubriek Stripped zorgt er iedere maand weer voor dat je weet waar het down gaat. Deze maand ontdekten Esther (voor de camera) en Dewi (achter de camera) dat de natuur soms ook minder serieus is dan op National Geographic.

Tekst: Esther Muñoz Grootveld, Foto's: Dewi Lammerding

Wat:	Het Natuurmuseum
Waar:	Westzeedijk 345
Open:	dinsdag t/m zaterdag van 10.00 tot
	17.00 uur zon- en feestdagen van
	11.00 tot 17.00 uur
Doen:	Skeletjes en ledematen op sterk
	water bekijken

DIMI
jaargang 5 nummer 7
maart 2005

WAAR HEBBEN WE MEE TE MAKEN?

Vond je vroeger luitjes die pandabeeldjes of G.I. Joe poppen verzamelden altijd al een beetje wack? Laat ik je vertellen, er zijn nog veel vreemdere objecten om je verzamelrift op uit te leven. Het bewijs daarvan vind je in het Natuurmuseum, dat een beetje shady ligt opgesteld aan de voet van de Westzeedijk. Voor dit museum begon het allemaal namelijk op een zolderkamer, met een hele grote verzameling voorwerpen uit de natuur. In the old days verwierf je blijkbaar high status als je je bezig hield met het verzamelen van vlinders, schelpen of vogels die je zelf uit de lucht geschoten had. Nadat zo'n noeste verzamelaar het loodje legde, zat de familie vaak niet te wachten op al dat zogenaamde natuurschoon. Het Natuurmuseum nam dat soort postume verzamelingen vanaf 1927 altijd met liefde op. Na een hoop heen en weer gesleep binnen Rotterdam, ontstond uiteindelijk in 1987 het Natuurmuseum zoals we het nu kennen. En da's best bijzonder, als je nagaat dat ons Natuurmuseum het enige natuurhistorische museum in de wijde omtrek is...

DOOIE DIEREN

We weten het zo net nog niet, hoor. De gedachte aan een pand vol dooie dieren, zou dat niet verkeerd vallen op een lege maag? Alles goed en wel, we zijn wel gekieteld door het gerucht dat de persoon die ons zal rondleiden, Kees Moeliker, homoseksuele necrofilie bij wilde eenden constateerde... We enteren het prachtige gebouw in het Museumpark, genaamd Villa Dijkzigt, waar het Natuurmuseum gevestigd is.

POTVISPENISLEREN HANDTAS

Terwijl we nog naar de broodjeseetende mensen in het Kunsthalcafé tegenover ons staren, worden we verwelkomd door Kees Moeliker. Hij is bioloog, en werkzaam als hoofd communicatie in het Natuurmuseum. En Kees lijkt geenszins van plan er een suffe rondleiding van te maken, want bij de eerste stop begint het al goed: 'Dit is het skelet van een potvis. In 1995 hoorden we dat er een aantal van deze exemplaren was aangespoeld op Scheveningen. Met z'n allen zijn we erop af gegaan en na vier dagen van potvisvlees snijden hadden we alle bevleesde botten eruit. Die hebben we vervolgens in

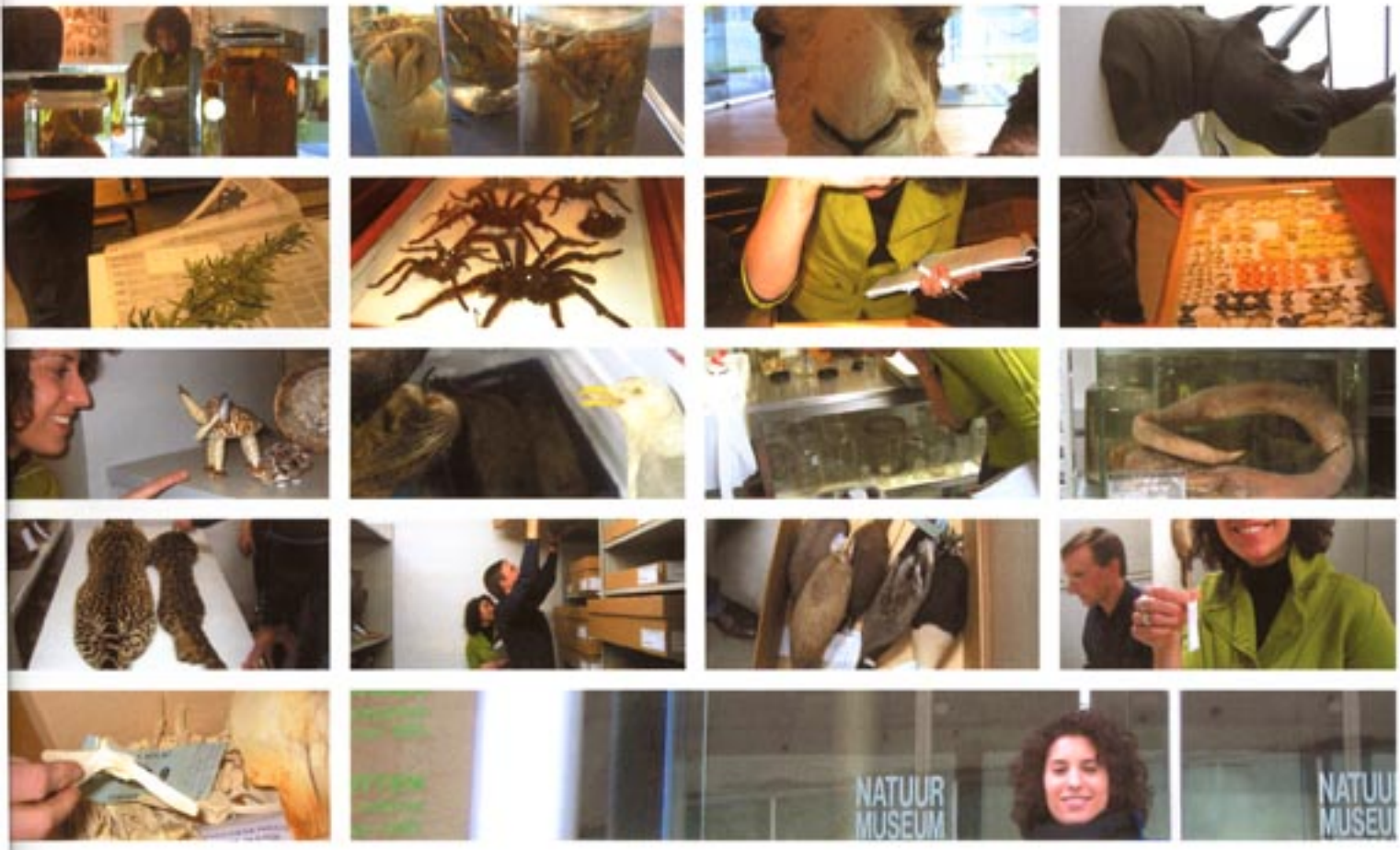

een badje van warm water en biotex laten weken, tot ze vleesvrij waren. En daarna was het een kwestie van ophangen, hè.' Als Kees merkt dat we enigszins geshockeerd zijn, vervolgt hij met een stalen gezicht zijn verhaal: 'Zien jullie dat glazen kastje daar?' Dat is het enige stukje vlees van het beest wat we hebben kunnen conserveren: de penis. Dat was mogelijk omdat de potvispenis als enige lichaamsdeel een leerachtige huidstructuur heeft. De rest van de huid is hartstikke vet en dat kan je dus niet drogen. De potvispenis was vroeger overigens erg geliefd: er werden onder andere tassen gemaakt van het leer.' Verbijsterd staren we naar het puntige voorwerp voor ons, dat zo'n meter hoog is. Hm, dit kon nog wel eens een hele memorabele middag gaan worden...

STAPJE VERDER

Wanneer we verder het museum in lopen, valt het ons op, dat er naast een grote verzameling opgezette dieren, ook kunst te zien is. Kees vertelt: 'We proberen veel te variëren, zodat er hier altijd iets nieuws te zien is. Daarom hebben we, naast vaste tentoonstellingen, ook altijd wisselende tentoonstellingen. Dat kan ook kunst zijn, die met de natuur te maken heeft.' Je kunt met de natuur blijkbaar alle kanten op, en meer dan eens hebben expo's in het Natuurmuseum een beetje een naughty randje. We noemen een uitgebreide collectie dierenpenissen op sterk water. Kees, vertel eens! 'Biologen hebben gewoon een hele andere kijk op dingen. Daarbij probeer je als museum toch een beetje in de aandacht te blijven en dat lukt door af en toe net een stapje verder dan de rest te gaan. Ik geloof dat je alles kunt verkopen, als je maar serieus blijft kijken. Het publiek reageert ook altijd heel leuk. Eigenlijk komen de meeste mensen speciaal voor de ludieke dingen.'

BLIJ MET EEN DOOIE MUS

Onze tocht voortzettend, constateren we blij verrast te zijn door de sfeer van het museum. Het is eigenlijk best gezellig, ondanks de paar honderd dooie creaturen die je aanstaren. Nadat we snel nog even op de foto gaan met een gepiercede dromedaris, neemt Kees ons mee naar het deel van het Natuurmuseum dat niet toegankelijk is voor het publiek: de depots. Denk je dat je alles gezien hebt. Duizenden opgezette dieren, insecten en skeletten liggen hier verborgen. Elk laatje of kasje dat je opentrekt herbergt een zorgvuldig gesorteerde collectie vlinders, ratten of vogels. 'De totale collectie bestaat uit zo'n 250.000 tot 300.000 items waarvan 10% tentoongesteld is', vertelt Kees. We vragen hem hoe ze in godsnaam aan zo'n grote collectie komen. Kees: 'Dat verschilt. Vaak krijgen we verzamelingen geschonken, maar we hebben ook een warme band met Blijdorp: wat daar het loodje legt, komt linea recta deze kant op. Daarnaast gebeurt het regelmatig dat er iemand op de stoep staat met bijvoorbeeld een dooie mus. Wij nemen alles aan wat mensen binnenbrengen, wie weet zit er wat van waarde tussen. En als ik zelf een kadaver zie liggen, neem ik het meestal mee naar m'n werk. Alles wat hier tegen het raam vliegt, sterft dan ook niet voor niets.'

DAAR ZIT EEN LUCHTJE AAN...

We verplaatsen ons van de insecten, vlinders en planten naar de kelder, waar onze gevederde en behaarde vrinden te vinden zijn. Weer ontdekken we een verbazingwekkende verzameling, die een lichtelijk onaangename lucht verspreidt. Kees grinnikt: 'Dat zijn mottenballen. Wij hebben veel last van de museumkever. Da's een beestje die het liefst onze hele collectie op zou vreten, met vacht of veren. De mottenballen zijn een poging om dit beestje te bestrijden.' Omdat we geïntrigeerd zijn door het feit dat het Natuurmuseum de dieren vaak zelf opzet, mogen we bij uitzondering een kijkje nemen op de plaats waar dat los gaat. En dat is kinda spooky. Vrieskisten vol met dooie dieren, die je glazig aanstaren, voor zover ze dat kunnen (sommigen staan nog op de wachtlijst voor een paar glazen ogen). Ook laat Kees ons zien waar de dieren museumklaar gemaakt worden. Hier stinkt het helemaal! Kees: 'Oh ja, dat zijn een paar slangen die we maar weg hebben gegooid. Angstig turen we in de prullenbak een endje verderop... Eh, zullen we verder gaan, Kees?

CONCLUSIE

Sh*t, we hebben ons totaal laten inpakken door het Natuurmuseum. Even serieus, wat is het daar leuk, zeg. Het is er klein, maar desondanks kun je er als je wilt uren rondstruinen. Niet dat we pushy willen zijn hoor, maar je MOET gewoon het Natuurmuseum bezoeken in het Museumweekend, op 9 en 10 april. Dan heb je namelijk de gelegenheid om, net als wij, rondgeleid te worden door de depots van het museum. En wat je daar allemaal aantreft... Doen dus.